

Spedytor

333105

Inna nazwa zawodu: nie występują

Zadania i czynności

Ostatnia aktualizacja - 09.2009

ZADANIA I CZYNNOŚCI

Głównym celem pracy spedytora jest organizacja transportu ładunków, czyli kojarzenie ładunków do przewozu z wolnymi środkami transportowymi. Można powiedzieć, że głównym zadaniem spedytora jest pełna logistyczna obsługa klienta.

Pierwszy krok w tym kierunku, to marketing, czyli wyszukiwanie potencjalnych klientów. Sposób wykonywania tego zadania i jego efektywność są zależne tylko i wyłącznie od pomysłowości, zaangażowania i profesjonalizmu spedytora. Źródłem informacji o ewentualnych klientach mogą być np. targi, internet, branżowe katalogi itp. W momencie, kiedy spedytor posiada już dane teleadresowe konkretnych firm (producenci lub handlowcy), kontaktuje się z nimi, na ogół telefonicznie, w celu umówienia się na spotkanie, bądź faxem lub drogą elektroniczną przesyła swoją ofertę. W czasie spotkania, co może wiązać się z wyjazdem służbowym, spedytor przedstawia propozycje firmy, którą reprezentuje i w przypadku zainteresowania z drugiej strony, ustala warunki współpracy, czyli cenę, ilość przewożonego towaru itp.

W zależności od rodzaju ładunku (mogą to być np. ładunki sypkie, towary płynne lub ponadgabarytowe) spedytor wyszukuje odpowiedni środek transportu. Kolejnym etapem w obsłudze klienta jest monitoring procesu transportowego, co oznacza, iż spedytor odpowiedzialny za dane zlecenie dozoruje transport ładunku. W związku z tym przesyła do miejsca załadunku awizacje (czyli numer samochodu, dane kierowcy), a kiedy towar jest już załadowany, spedytor sprawdza, czy wszystko jest w porządku, informuje kierowcę, kiedy może jechać itd. Następnie prowadzi monitoring telefoniczny lub przez system GPS. W przypadku nieprzewidzianych okoliczności, np. opóźnienia spowodowane pogodą lub sytuacją na granicy - jeśli towar jest przewożony poza granice kraju i odwrotnie, spedytor jest w ciągłym kontakcie z kierowcami, również poza godzinami pracy. Wówczas na bieżąco kieruje transportem, w razie potrzeby nawiązuje kontakt z agencją celną i innymi odpowiednimi instytucjami oraz informuje zainteresowane strony o tym, co dzieje się w danym momencie z ładunkiem.

Do obowiązków spedytora należy również przygotowanie dokumentów transportowych dla kierowców oraz dla klienta. Do dokumentów transportowych zaliczają się listy przewozowe, dokumenty załadunku oraz inne dokumenty wyznaczone przez klienta, np. kwity wagowe lub specyfikacje.

W zawodzie spedytora można wyróżnić kilka specjalizacji: spedytora lądowego, morskiego i lotniczego. Wszyscy spedytorzy obsługują klientów w zakresie eksportu, importu i tranzytu towarów. To, co różni ich pracę, to rodzaj środka transportu, którym są przewożone ładunki. Spedytor morski zajmuje się obsługą towarów przewożonych statkami lub barkami, ewentualnie koleją (jako przedłużenie morskiego procesu transportowego), spedytor lądowy - samochodami, a spedytor lotniczy - samolotami.

Ze względu na ilość towaru, jaką można przewozić poszczególnymi środkami transportu, spedytor morski obsługuje ładunki masowe, kontenerowe, rzadziej drobnicowe, natomiast spedytor lądowy i lotniczy najczęściej organizują przewóz towarów drobnicowych.

Środowisko pracy

Ostatnia aktualizacja - 09.2009

ŚRODOWISKO PRACY

Warunki materialne

Miejscem pracy spedytora jest pomieszczenie biurowe, choć w przypadku spedytora morskiego, może to być również teren portu.

Podstawowym narzędziem pracy jest komputer, telefon, faks, które służą do kontaktowania się z klientami i przewoźnikami w trakcie trwania procesu transportowego oraz z instytucjami, urzędami itp.

Praca spedytora, która w dużej mierze ma charakter biurowy, nie niesie zagrożeń chorobami zawodowymi. Możliwe jest jedynie ryzyko pogorszenia wzroku, związane z pracą przy komputerze oraz bóle kręgosłupa, wynikające z siedzącego trybu pracy.

Warunki społeczne

Spedytor w swojej pracy ma ciągły kontakt z ludźmi. Wynika to z konieczności ustalania wielu spraw związanych z transportem danego towaru, omawiania szczegółów transportu, i to zarówno z klientem, jak i z przewoźnikiem. W trakcie spotkań z klientem spedytor nawiązuje bądź podtrzymuje kontakty, ustala warunki kontraktu oraz omawia wykonywane zlecenia. Spedytor reprezentuje firmę przed klientem, prowadzi negocjacje, współpracuje z zespołem. Ogólnie można powiedzieć, że praca spedytora jest samodzielna, choć poszczególne etapy są nadzorowane i konsultowane z szefem firmy.

Warunki organizacyjne

Spedytor pracuje od 6 do 9 godzin dziennie, godziny jego pracy są stałe. Jedynie w przypadku spedytora morskiego czas pracy może być zmienny, gdyż zależy od otrzymanego zlecenia. Wówczas może się to wiązać również z pracą w nocy (np. konieczność pojechania do portu). Praca spedytora jest zrutynizowana w zakresie wykonywania konkretnych zadań i czynności (np. prowadzenie dokumentacji itp.), które są stałe i określone, natomiast zmienne są okoliczności prowadzonych spraw, np. czasem możliwe są wyjazdy służbowe, zarówno na terenie kraju, jak i poza jego granicami, zmieniają się klienci, przewożony ładunek, podczas transportu zdarzają się różne nieprzewidziane sytuacje, którymi spedytor musi pokierować itd. Ta ostatnia sytuacja może się wiązać z licznymi rozmowami telefonicznymi w problematycznej sprawie, również po godzinach pracy.

Spedytor może pełnić funkcję kierownika lub podwładnego.

Wymagania psychologiczne

Ostatnia aktualizacja - 09.2009

WYMAGANIA PSYCHOLOGICZNE

W związku z bardzo częstym kontaktem z ludźmi, spedytor powinien wykazywać się umiejętnością nawiązywania i utrzymywania kontaktów oraz zdolnością przekonywania i negocjacji, co jest szczególnie ważne w trakcie pozyskiwania klientów dla firmy. Wiąże się z tym łatwość wypowiadania się w mowie i piśmie, gdyż w trakcie rozmów osobistych i telefonicznych lub w czasie wymiany informacji drogą elektroniczną, potrzebne jest szybkie i poprawne formułowanie myśli, zwłaszcza, gdy sprawa jest pilna i trzeba natychmiast interweniować. Ponadto konieczna jest umiejętność pracy w szybkim tempie, podejmowania szybkich i trafnych decyzji, łatwość przeczucia się z jednej czynności na drugą oraz inicjatywność, wyrażająca się w samodzielnym podejmowaniu działań, bez czekania na polecenia przełożonego. Pomocna przy tym będzie kreatywność, która pomoże dostrzec nietypowe rozwiązania danego problemu, np. w sytuacji, gdy wynikną problemy podczas realizowania transportu, a nie będzie możliwości konsultacji (telefony w nocy).

Przy tak szybkim tempie wykonywanych czynności i pracy związanej z kontaktem z ludźmi, spedytora powinna cechować odporność emocjonalna i samokontrola, które w chwilach napięcia pomogą zapanować nad własnymi emocjami.

Aby zapanować nad wieloma obowiązkami (równocześnie może być realizowanych kilka umów), bardzo ważna jest dobra organizacja pracy i skrupulatność w wypełnianiu dokumentów.

Wymagania fizyczne i zdrowotne

Ostatnia aktualizacja - 09.2009

WYMAGANIA FIZYCZNE I ZDROWOTNE

Spedytor powinien mieć dobry słuch i sprawny aparat mowy, gdyż często rozmawia przez telefon lub osobiście z klientami i ze współpracownikami. Potrzebny jest też dobry wzrok (choć jest możliwość noszenia szkieł korekcyjnych), gdyż spedytor wiele czasu spędza przy komputerze. Praca spedytora zaliczana jest do lekkich, gdyż nie jest związana z wysiłkiem fizycznym.

Warunki podjęcia pracy w zawodzie

Ostatnia aktualizacja - 09.2009

WARUNKI PODJĘCIA PRACY W ZAWODZIE

Warunkiem podjęcia pracy w zawodzie spedytora jest co najmniej średnie wykształcenie, umiejętność obsługi urządzeń biurowych oraz znajomość języka obcego (najczęściej angielskiego lub niemieckiego).

Dodatkowym atutem będzie ukończenie studiów o zbliżonym profilu, tj. ekonomia transportu, logistyka.

Nie bez znaczenia będą też różnego rodzaju kursy i szkolenia związane z tym zawodem

(np. kurs celny, spedycyjny, transportowy itp.)

Możliwości awansu w hierarchii zawodowej

Ostatnia aktualizacja - 09.2009

MOŻLIWOŚĆ AWANSU W HIERARCHII ZAWODOWEJ

Generalnie możliwość awansu jest uzależniona od schematu organizacyjnego poszczególnych firm spedycyjnych oraz doświadczenia pracownika.

W większości dużych i średnich firm odbywa się to na linii: spedytor – specjalista ds. spedycji – główny specjalista ds. spedycji. Wszelkiego rodzaju dodatkowe umiejętności, np. znajomość języków obcych, ukończone kursy celne i spedycyjne, zdobycie dyplomu FIAT'a, predysponują danego pracownika do pełnienia bardziej odpowiedzialnych obowiązków.

Możliwości podjęcia pracy przez dorosłych

Ostatnia aktualizacja - 09.2009

MOŻLIWOŚĆ PODJĘCIA PRACY PRZEZ DOROSŁYCH

Teoretycznie nie ma ograniczeń wiekowych w zatrudnieniu osoby na stanowisku spedytora. Najczęściej zatrudniane są osoby pomiędzy 20 a 50 rokiem życia, choć istnieje również możliwość zatrudnienia osób powyżej 50 roku życia, o ile stan zdrowia, umiejętności i predyspozycje na to pozwalają.

Możliwości zatrudnienia

Ostatnia aktualizacja - 09.2009

Miejszem pracy spedytora mogą być wszystkie firmy, w których istnieje konieczność przetransportowania ładunku. Są to zarówno przedsiębiorstwa, które dla swoich potrzeb zatrudniają spedytorów, czyli firmy handlowe, produkcyjne itp., jak również firmy specjalizujące się wyłącznie w spedycji, czyli spedycyjne i logistyczne. Siedziby tych firm mieszczą się głównie w większych miastach, choć nie jest to regułą. W zawodzie spedytora możliwe jest samozatrudnienie, gdyż każdy zainteresowany może otworzyć własną działalność gospodarczą - firmy spedycyjne są wyłącznie firmami prywatnymi.

Zawody pokrewne

Ostatnia aktualizacja - 09.2009

ZAWODY POKREWNE:

ekonomista

handlowiec

agent celny

magazynier

Polecana literatura

Ostatnia aktualizacja - 09.2009

POLECANA LITERATURA

Ogólne polskie warunki spedycyjne, Polski Związek Spedytorów Międzynarodowych, Gdynia 1995

D. Marciniak-Neider i J. Neider (red.), *Podręcznik spedytora*, Polska Izba Spedycji i Logistyki, Gdynia 2009

H. Bronk, *Spedycja międzynarodowa w transporcie samochodowym*, US, Szczecin, 1992

T. Szczepaniak, *Transport i spedycja w handlu zagranicznym*, PWE, Warszawa 2002

J. Neider, *Transport międzynarodowy*, PISiL, Gdynia 2008

Z. Krasucki (red.), *Transport i Spedycja w handlu zagranicznym*, UG, Gdańsk 1994

T. Szczepaniak (red.), *Transport międzynarodowy*, PWE, Warszawa 2002